

JEKLARSKA STAVKA SE RAZŠIRJA NA RUDNIKE

DVA RUDNIKA REPUBLIC STEEL STA PRENEHALA OBRATOVATI

V tovarno v Youngstownu so šerifi pripeljali prvi železniški voz živeža. — Čikaški župan je prepovedal delavcem spati v tovarni Republic Steel Corporation. — Dva rudarja zasuta.

IRONWOOD, Mich., 6. junija. — Stavka, ki je zastavila obrat v jeklarski industriji, se je razširila tudi na rudarstvo.

Dva rudnika, ki sta last Republic Steel, sta bila primorana prenehati z obratom, ker tovarne, v katerih so stavke, ne morejo razložiti železne rude.

Rudnika sta bila zaprta, ko je odbor za organiziranje jeklarskih delavcev pričel svojo kampanjo med rudarji v Michiganu in Minnesoti, od koder jeklarske tovarne dobivajo svojo rudo.

Organizator Norman Harris je rekel, da je izmed 1100 rudarjev v okolici Ironwooda pristopilo v unijo 800 rudarjev. Rudarji so pristopili v unijo Amalgamated Association of Iron, Steel and Tin Workers.

Oba Republic rudnika sta bila zaprta kmalu zatem, ko je pričelo delati 2500 rudarjev, ki so bili nekaj let brez dela.

"Pojoči kongresnik" iz Minnesote John T. Bernhard je sam prevzel vodstvo v kampanji za organizacijo kopačev železne rude v krajih, ki so bili znani kot "odprte delavnice".

Bernard, ki prihaja iz rudarskega okraja, pravi, da bo ustanovljena močna rudarska unija med 12 tisoč rudarji v okrajih Messabe, Cuyuna in Vermillion v Minnesoti. Jeklarske barone je obdolžil, da so v rudarske okraje pripeljali postopake in jih oborožili, da strahujejo one rudarje, ki se žele organizirati.

YOUNGSTOWN, Ohio, 6. junija. — Šerif R. Elser s pomočjo 45 pomožnih šerifov in policije je prebil vrsto stavkarske straže in je prvič v desetih dneh, odkar traja stavka pripeljal v Youngstown Sheet and Tube Company tovarno železniški voz živeža.

Kmalu nato pa so stavkarji z acetilenskimi žarčnicami razžgali tračnice, ki vodijo v tovarno.

Predsednik Republic Steel Co. je vložil pri generalnemu poštarju pritožbo proti stavkarjem, ki ne dovoljuje poštnim selom, da bi dostavljali zavitke hrane delavcem v tovarni.

CHICAGO, Ill., 6. junija. — Župan Edward J. Kelly je ukazal Republic Steel Corporation, da ne sme dovoljevati, da bi delavci spali v njenih tovarnah.

V svojem pismu na družbo pravi župan, da družba krši zdravstvene predpise in da mora v 48 urah s tem prenehati, sicer bo policija nastopila in skrbela, da bo postava vpoštevana.

Izmed treh jeklarn, proti katerim CIO vodi stavko — Republic, Youngstown Steel and Tube in Inland Steel — je edina Republic, ki v čikaškem okrožju skuša nadaljevati z obratom.

Ravnatelj tovarne James L. Hyland je rekel, da bo družba vpoštevata zdravstvene odredbe, obenem pa se bo posluževala vseh postavnih pravic, da bodo njeni delavci delali.

V soboto je zapustilo tovarno 200 delavcev za nedeljski počitek, 1200 delavcev pa je še ostalo v tovarni, kakor ves čas stavke.

ELY, Minn., 6. junija. — Kopači železne rude z največjo naglico kopljejo predor, da dosepejo do dveh svojih tovarišev, ki sta bila zasuta v rovu 130 čevljev pod zemljo.

Zasuta rudarja sta John Kavach in Tony Kromar, oba stara okoli 50 let, sta delala na vzhodni strani "A" rova v 13. nadstropju, ko se je utrgal strop.

Henry Ford sam svoj gospodar

BASKI SO PRIČELI OFENZIVO

Hočejo zlomiti obleganje Bilbaa. — Vsled smrti generala Mola so dobili pogum. — Fašisti so bili vrženi nazaj šest milj.

HENDAYE, Francija, 5. junija. — Baski, veseli, da se je fašistični general Mola ubil, ko je njegov aeroplan treščil ob goro, so na vseh frontah pričeli splošno ofenzivo, da zlomijo fašistično obleganje Bilbaa.

Predsednik baskijske avtonomne republike, Jose Antonio de Aguirre, je šel sam na fronto in je ukazal armadi, da naj prične z vsemi svojimi silami napadati na vseh frontah.

Baski se veselo smrti generala Mola, ki so ga sovražili in ga smatrali za najboljšega fašističnega poveljnika.

Ko je prišlo poročilo o njegovi smrti v Bilbao, so Baski že pričeli več protinapadov, v katerih so dosegli več važnih uspehov.

S prehodom iz protinapadov v splošno ofenzivo upa predsednik Aguirre, da bo mogel poraziti špansko-italijansko armado, ki že dva meseca skuša zavzeti baskiško glavno mesto Bilbao.

Baski so s svojim protinapadom dosegli prve uspehe pri Lemoni. Fašisti so se v velikem neredu umaknili in Baski so napredovali za šest milj.

Italijanski vojaški krogi odkrito priznavajo, da so smatrali generala Mola za najboljšega španskega poveljnika, z izjemo generala Franca.

VITORIA, Španska, 5. junija. — Fašistična Španska obhaja smrt generala Mola, ki je s svojim ženijem pripeljal svojo armado pred Bilbao.

Po vsem fašističnem ozemlju so zastave razobešene na pokldrogu. Častniki so jokali, ko so izvedeli o njegovi tragični smrti.

Takoj po Molovi smrti je general Franco razdelil poveljstvo prejšnjega poveljnika. General Fidel Davila je bil imenovan za poveljnika armade, ki oblega Bilbao; poveljstvo madridske fronte pa je bilo izročeno generalu Andres Saliquetu, ki je pod generalom Molo vodil operacije proti Madridu.

General Mola je bil rojen 9. julija, 1887 v Placetas, provinci Santa Clara na Kubi, kjer

"MESTO" NA SEVERNEM TEČAJU

Mazuruk še ni mogel do glavnega taborišča. — Okoli tečaja so nastale ulice in "poslopja". — Poroča Vilensky.

SEVERNI TEČAJ, 4. junija. — Ko čakamo na I. P. Mazuruka, čegar aeroplan je pristal okoli 25 milj od našega glavnega taborišča, me držimo križem rok.

V bližini severnega tečaja je zrastle celo mesto, s stezami med "poslopji". Okoli "nebotičnika", črnega šotora za skupino, ki bo tukaj ostala eno leto, je še dvanajst drugih "poslopj", šotori, rdeče, belo, zeleno pobarvani itd. Trdno so bili pritrjeni k tlom in ograjeni s sneženimi ploščami, da jih varujejo pred sneženimi viharji.

K šotoru Ivana Papaninove skupine je bilo privedenih še nekaj dodatkov. Tu je kuhinja iz snega, z vrati proti viharjem. V notranjosti kože je gorko in prijazno. Koža srne služi za prt in gorka preproga pokriva tla.

Ulice naše naselbine ob severnem tečaju so hrupne, ob ljudene in vesele. Vsklike in smeh je mogoče vedno slišati. Mlin na veter neprestano ropota. Stroji radio postaje vedno brenče.

Živalno življenje in šotorišče — kako čudoviti predmeti za fotografa!

Mark Trojanovski je velika kamera mavadno vedno stoji pripravljena na prostem, sam pa hiti po vasi z manjšo kamero in vedno jemlje slike.

Po sodbi Pjotra Širšova in Evgena Feodorova je plavanje ledene plošče nekoliko ponehalo.

Včeraj in danes smo po radio-telefonu zopet govorili z Mazurukom.

"Pripravljeni, da se dvignemo, smo vsako minuto, toda pr. . . to vreme nas je pripilo na ta kraj," se je pritoževal Mazuruk.

je bil njegov oče častnik v španski armadi. Leta 1907 je dovršil vojaško akademijo v Toledu in je postal poročnik. Leta 1926 je bil imenovan za poveljnika kolonijalnih čet v Maroku, pozneje pa ga je kralj Alfonz poklical v Madrid, kjer mu je izročil poveljstvo nad madridsko policijo.

Reševalci pa so v neprestani nevarnosti, da se nanovo vsuje zemlja. Rudarji pravijo, da sta ponesrečena rudarja zasuta in da je le malo upanja, da bi ostala pri življenju.

"KRI MORA MAŠČEVATI ŽALITVE"

Gen. Goering je govoril na velikem zborovanju. — Prelite krvi ne more oprati črnilo.

BERLIN, Nemčija, 6. junija. — Ne velikem nazijskem zborovanju je rekel general Herman W. Goering, ki je Hitlerjeva resna roka, da mora teči kri, kadar je Nemčija žaljena.

Goering je govoril ob priliki četrte obletnice ustanovitve nemške zveze za zračno obrambo. V svojem govoru je tudi povedal, da je Nemčija izdelala nove maske proti vsem strupenim planom. Maske tajno izdelujejo in bodo v kratkem razdeljene med nemško prebivalstvo.

Govorec najprej o bombardiranju nemške oklopne krizarke "Deutschland" in nato o bombardiranju Almerije, je nato Goering zaklical:

"Ako kdo misli, da more biti Nemčija žaljena brez kazni, so zadnji dogodki pokazali, da smo z pet gospodarji! Ako je bila prelita kri, ne more biti oprana s črnim, temveč samo s krvjo. Tedaj mora teči kri!"

Grovovito odobravanje je sledilo tem besedam.

Goering je svojim poslušalcem rekel, da bodo morale v prihodnji vojni žene prevzeti važnejšo vlogo.

PO 12 LETIH NAŠEL ŽENO

Pred 12 leti je žena zapustila svojega moža. Medtem je bil njun zakon ločen. — Njena hči jo je našla v cvetličarni v New Yorku.

SYRACUSE, N. Y., 6. junija. — Rosso Tedesco se je vrnil s svojega obiska pri svoji ženi, katero je iskal 12 let.

Videl jo je prvič, odkar je nekega dne leta 1925 odšla z doma, rekoč, da gre na obisk k neki prijateljici. Od tedaj se ni več vrnila in 9 let pozneje, je bil njun zakon ločen.

Zatem so potekla tri leta. Pred nekaj dnevi pa je njegova in njena hči Mrs. Dorothy Rogers stopila v New Yorku v neko cvetličarno, da kupi nekaj cvetlic.

Hčeri pa se je prodajalka zdelala znana in je tudi opazila neko znamenje pod njenim očesom.

"Mislim, da je ta prodajalka moja mati, ki je že nisem videla, odkar sem bila stara 11 let," pravi Mrs. Rogers svojemu možu, ki jo je čakal pred trgovino.

Rogers gre s svojo ženo v

NJEGOVI DELAVCI SO VSTANOVILI NEODVISNO UNIJO

DETROIT, Mich., 6. junija. — Henry Ford je svoje kljubovanje proti John L. Lewisu in njegovemu odboru za industrijsko organizacijo pokazal s tem, da je v svoji tovarni organiziral neodvisno unijo svojih delavcev.

V dveh dneh se je vpisalo v unijo, ki se imenuje Ford Brotherhood of America, Inc., 7000 Fordovih delavcev. Organiziranje te unije je naznačil Byrd W. Scott, ki je že 20 let mašinst pri Fordu.

"Organizacija je bila ustanovljena, ker smo hoteli imeti neodvisno delavsko organizacijo," je rekel Scott, "ki ne bo v zvezi z nobeno drugo unijo. Ta organizacija bo razširila svoje delovanje tudi na druge Fordove tovarne po drugih krajih dežele."

Pristopnina v Fordovo unijo znaša 50 centov in vsak član plača po \$1 na leto. Nabiranje novih članov je med delom prepevavano.

Medtem ko Fordov osebni ravnatelj Harry H. Bennett urdi, da družbi ni bilo znano, da je bila organizirana kaka unija, zatrjujejo uradnika United Automobile Workers, da je to kompanijska unija.

Na velikem zborovanju je Homer Martin rekel, da bo Ford podpisal pogodbo s CIO do Zahvalnega dne, ali pa najkasneje do Božiča.

Martin je zagrozil, da bo njegova unija uničila Forda in da bo zahteval, da vlada razoroži Fordov arsenal.

Pred govorniškim odrom je bila Fordova slika s svastiko in obmivši se k njej, je rekel Martin: "Ako ostanem v Ameriki, boš moral korakati z ameriškim narodom!"

Kongresnik Maury Maverick je rekel, da je kampanja za organizacijo Fordovih delavcev posledica ameriškega delavskega gibanja in da je Ford nesposoben, ako se ne pridruži uniji.

trgovino in vpraša prodajalko: ako je kdaj živela v Syracuse?"

"Ne," je odgovorila.

"Čudno. Prav tako ste, kot neka žena, ki sem jo nekodaj tam poznal. Njeno ime je bilo Nellie Tedesco."

"Te žene jaz ne poznam."

"Jaz pa še vedno mislim, da ste vi ona žena," pravi hči.

"Mati," malo preneha, "Jaz sem Dorothy."

Prodajalka je omedlela.

Takoj, ko je hči očetu povedala, da je našla svojega mater, je Tedesco odpotoval v New York in ko se je vrnil, je povedal:

"Segla sva si v roke in sem ji rekel: 'Kako ti gre?' in ona je odgovorila: 'Dobro, kako s teboj?' In mi ni povedala, zakaj me je zapustila."

ROCKEFELLER ZAPUSTIL SAMO 25 MILJONOV

Vse svoje premoženje je zapustil vnukinji Margareti de Cuevas. — Po odtegnitvi davkov ji bo ostalo samo \$5,537,400

John D. Rockefeller, ki je nabral in razdal tekom svojega življenja največje bogastvo sveta, je zapustil samo 25 milijonov dolarjev, kakor je razvidno iz njegove oporoke, ki je bila te dni predložena zapuščinskemu sodišču v Westchester okraju.

Razum osebne lastnine in lične opreme, kar dobi njegov sin John D. Rockefeller, je stari Rockefeller zapustil vse svoje premoženje svoji vnukinji Mrs. Margaret Strong de Cuevas iz Lakewood, N. J.

Kot izvršitelji oporoke so imenovani sin John D. Rockefeller, Bertram Cutler in Thomas M. Debevoise. Oporoka pa določa, da je celo to premoženje izplačano Rockefeller Institute for Medical Research, ako bi markiza de Cuevas umrla brez otrok.

Markiza Margaret de Cuevas, ki je stara 39 let, je hči Rockefellerjeve najstarejše hčere Bessie Rockefeller, ki je umrla leta 1906 in profesorja na čikaškem vseničilišču dr. C. A. Stronga, ki sedaj živi v Fiesole v Italiji.

Margaret Strong je 3. avgusta, 1927 pobegnila s poslovodjo neke pariške krojačnice, George de Cuevas in se z njim poročila. Iz tega zakona sta dva otroka Elizabeth in John.

Stari Rockefeller je svoji vnukinji zelo zameril, toda se je pozneje z njo spravil, ko je prišla k njemu v Florido s svojima otrokoma. Leta 1935, ko je bil star 95 let, je Rockefeller prenehal svojo oporoko ter imenoval svojo vnukinjo za dedinjo celega svojega premoženja. De Cuevas je bil obubožan španski markiz.

Od te velike dedščine pa bo Mrs. de Cuevas ostalo primerno, da je majhno premoženje \$5,537,400, kajti zvezna vlada bo zahtevala zapuščinski davek v znesku \$15,112,600, država New York pa \$4,350,000.

NAROČITE SE NA "GLAS NARODA" NAJSTAREJŠI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI

"Glas Naroda"
(A Corporation)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
Frank Sakse, President L. Benedik, Trezor.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto velja za Ameriko in	Za New York na celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$8.50
Na pol leta	Za inozemstvo na celo leto	\$7.00
Na štiri leta	Za pol leta	\$8.50

Advertisement on Agreement
Subscription Yearly \$6.00

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenih nedelj in praznikov

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

PRESEDNIK ZAHTEVA REFORME

Sedaj kongres bo moral preurediti najvišje sodišče in druga sodišča in niti misliti ni na to, da bi predsednik Roosevelt v tem oziru odstopil od svojih zahtev.

Pred štirimi meseci je predsednik Roosevelt nastopil proti New Dealu sovražno sodišče ter je na kongres poslal poslanico, v kateri je predlagal, da mu kongres dovoli, da mesto vsakega člana najvišjega sodišča, ki je star 70 let, pa sam noče stopiti s svojega častitljivega mesta, imenuje novega sodnika, da s tem okorelemu najvišjemu sodišču vbrizga novo kri.

V kongresnih odborih so se pričele debate in pojavila so se velika nasprotja proti predsednikovi zahtevi. Zlasti so mu nasprotovali kongresniki, ki so sami stari nad 70 let, češ, da jim predsednik ne prisojja deševne zmožnosti.

Od onega časa je predsednik na časnikarskih konferencah molčal in v kongresu je vladalo mnenje, da bo predsednik opustil svojo zahtevo, zlasti še, ker je nazadnjaški sodnik Van Devander odstopil in sta dva nazadnjaška sodnika med tem preselila na napredno stran, tako da je najvišje sodišče od tedaj naprej vedno razsodilo prilog New Dealu.

Toda v petek je predsednik 200 časnikarjem naznanil:

1. da se bo boril za justične reforme in da je uverjen, da bo uspel v svojih poglobitvenih zahtevah;
2. da je prepričan, da ga v tem podpira ves ameriški narod;
3. da je pripravljen sprejeti manjši kompromis, da pa mora biti sprejeto obsežno načelo justične reforme in da bo že v prihodnjih tednih vpisano v postavbo, in
4. da je najvišje sodišče s tem, da je šlo za štiri mesece "na pašo", in vsled tega odložilo več zelo važnih zadev mogoče za celo leto, s tem potrdilo njegovo trditve, da je sedanje poslovanje najvišjega sodišča prepočasno.

Posebno v tej točki, je pokazal predsednik veliko molvo. Prebral je tozadevne predpise, ki določajo, da se mora vsako leto najvišje sodišče sestati prvi ponedeljek v oktobru in da mora ostati v zasedanju toliko časa, da so vse zadeve rešene.

Zato je predsednik s posebnim povdankom rekel, da najvišje sodišče pač ni bilo primorano, da je šlo prvi ponedeljek v juniju na počitnice, ko je imelo rešiti še toliko važnih vladnih zadev.

In s tem je Roosevelt postal prvi predsednik Združenih držav, ki je kritiziral najvišje sodišče zaradi zanemarjanja svojih dolžnosti.

— Narod pa želi, — je rekel predsednik Roosevelt, — da so te zadeve rešene in ker jih najvišje sodišče ni rešilo, narod podpira predsednik v njegovi zahtevi za justične reforme.

Pregled ameriškega poljedelstva.

Iz podatkov, ravnokar objavljenih s strani federalnega statističnega urada (U. S. Bureau of Census), je razvidno, da v petletni dobi od l. 1930 do 1935 se je število ameriških farm povečalo za 8.3 odst. in da se je poljedelsko prebivalstvo Združenih držav istočasno povečalo za 1,355,557 ljudi. Drugi podatki se tičejo obsega farm, poljedelskega delavstva, delnočasnega obdelovanja in gibanja prebivalstva nazaj na farme — vse skupaj daje zanimiv površni pregled današnjega ameriškega poljedelstva.

Število in obseg farm.

Prvega januarja 1936 je bilo 6,812,350 farm v Združenih državah, ki so zavzemale skupno površino 1,054,515,000 akrov. Povprečni obseg posejane ameriške farme je bil približno 154 akrov in povprečnost farme je znašala \$4,833 oziroma \$31.15 za akro. Izmed vseh ameriških farmerjev 3,210,224 so bili lastniki, 688,867 delni lastniki, 48,104 upravitelji in 2,865,155 oziroma 42 odstotkov skupnega števila so bili najemniki.

Dve tretini površine v številu farm od l. 1930 naprej pripisati je farmam jako skromnega obsega, segajočih od 3. do 19 akrov in ostalo farmam vsakovrstnega obsega.

Največja posamezna skupina ameriških farmerjev — 2,848,304 — je posedovala farme v obsegu 50 do 174 akrov. Na drugi strani, malone po ena izmed vsakih petih farm je bila v obsegu manj kot 20 akrov in le ena petina farm je imela 175 ali več akrov obsega. Drugačno sliko dobivamo, ako primerjamo, kolik del vsega poljedelskega ozemlja zavzema razne skupine farm. Farme od 175 akrov in več so zavzemale dve tretini vse farmske površine, dočim one, ki imajo manj kot 20 akrov, so zavzemale le 1.2 odst., one od 20 do 99 akrov 14.8 odst. in one od 100 do 174 akrov 18 odst. skupne farmske površine. V isti dobi se je število farm, ki imajo 1000 akrov ali več, povečalo, kar pomenja narastek ogromnih veleposestev. Farm takega obsega je bilo 68,662 napram 80,620 leta 1930. Število farm, ki imajo 10,000 ali več akrov, se je v isti dobi povečalo od 4,035 na 4,629. Večina teh ogromnih veleposestev se nahaja v državah Texas, Montana, Wyoming, Colorado, California in New Mexico, kjer so velike ameriške ranče.

Gibanje nazaj na farme.

Ameriško poljedelsko prebivalstvo je 1. januarja 1936 znašalo 31,800,907, največje število v zgodovini, za 1,355,557 večje kot 1. aprila 1930.

Ta površek v številu ljudi, živčih na farmah, se je udeležil okoli industrijskih središč, rudniških pokrajin in v okrajih, ki so dostikrat označeni kot pokrajina farm za pridelovanje najnujnejših potrebščin (subsistence farm areas).

V večjem pogledu to obseva nazaj na farme gibanje več kot dveh milijonov ljudi okoliščino, da je dopresija zaustavila običajni odtok poljedelskega prebivalstva v mesta. Tekom teh petih let je mnogo tisoč ljudi, poprej zaposlenih v tovarnah, rudnikih in drugih industrijah preselilo se v zapuščene farme ali povrnilo se na farme staršev ali sorodnikov. Farme, ki so bile zapuščene tekem let, ko je industrija cvetela, so bile zopet naseljene, in farmske hiše, kjer ni nihče več stanoval, so zopet postale stanovanja. Pokrajina okoli industrijskih centrov New Englanda, New Yorka, Michigana in Ohia nudijo tipične primere tudi za druge pokrajine, kjer je bil znaten povratak ljudi na farme.

Kakor poroča U. S. Census Bureau, je število ljudi, ki živijo v poljedelskih pokrajinah, ali deloma delajo izven farm, jako veliko, 2,077,474 oziroma 30.5 odst. vseh obdelovalteljev farm je naznanilo, da del časa delajo na drugih farmah ali v ne-poljedelskih strokah. Največ tega delnega dela je bilo v pokrajine snuše. V skoraj vseh takozvanih "subsistence farms" se farmer naseljuje, pričakujoč, da se bo deloma preživljal od zaposlitve v sosednih industrijskih podjetjih.

Člani farmerjeve družine tvorijo še vedno poglobitno zalogo poljedelskega delavstva. Več kot 95 odst. vseh farm je poročalo družinsko delo in le 14 odst. zaposlenje poljedelskih delavcev izven družine. Največje število poljedelskih delavcev se rabi v državah Kalifornija, Georgia, Iowa, New York, Pennsylvania in Wisconsin.

POZOR

Tukaj je lepa prilika za Loškopotočane, če katerega veseli kupiti Jakopčovo domačijo v Segovi vasi, št. 4, p. Loški potok. — Prodam vse za nizko ceno: hišo, skedenj, hlev, njive, laze in gozd. Za pojasnilo pišite na lastnike: JOHN DEBELAK BOX 55 TRAUNIK, MICH. (3x)

Z letalom strmoglavil pred očetovo hišo.

Na binokšno soboto se je blizu Linea zgodila tragična nesreča. Pred očetovo hišo je s svojim letalom padel na tla mladi letalec Artur Lasnausky, ki so je izučil letalstva na Angleškem. Tukaj si je s svojim letalskim tovarišem Indijcem T. Damshead Nadir Tata po imenu, izposodil letalo ter skupaj s svojim tovarišem odletel v Avstrijo, kamor sta priletela v petek dopoldne. V soboto pa sta se potem hotela vrniti nazaj na Angleško. Letalo je srečno pristalo na linškem letališču, nakar je mladi letalec ves srečen šel pozdravit svoje starše. V soboto se je, kakor rečeno, mladi letalec hotel vrniti. Ob 8 zjutraj je letalo srečno odletelo z linškega letališča. Toda letalec ni odletel takoj naravnost naprej, kamor je pač moral leteti, pač pa je, kakor toliko drugih mladih letalcev, kadar se jim ponudi takaka prilika, hotel, da je napravil še nekaj vijug nad svojo rojstno hišo.

Ko so domači slišali brnenje letala, so prihiteli iz hiše ter mahali sinu in bratu. Ta je napravil nekaj prav lepih vijug po zraku, ter se dal videti, kako imenitno zna letati njihov Artur. Letalec oče, ki je lekarnar, je še mahal pred hišo, ko je nenkrat zapazil, da se letalo vedno bolj bliža zemlji. Nato pa je naglo sledila nesreča, ko je v pričo staršev letalo s sinom vred telebnilo na vrt sosedove hiše ter se razbilo. Letalo se je docela razbilo, med tem ko so oba mlada letalca, Linčana in Indijca, umirajoča prepeljali v linško bolnišnico.

DEDIŠČINA PO PAVLOVI.

Te dni so v Haagu zaključili razpravo o zapuščini slavne ruske plesalke Tatjane Pavlove. Umetnica je svoja zadnja leta prežila, kakor znano, na turnejah po Ameriki, Angliji in Franciji. Na nekem potovanju je v Haagu nenadno obolela in umrla. Za svoja predavanja je dobivala ogromne honorarje, in ker je bila zelo štedljiva, je svoj denar nalagala v razne banke.

Sedaj so ugotovili, da je imela tako naloženih 375,00 dolarjev. Ta denar dobi večinoma njena mati, ki živi v neki vasi v bližini Leningrada. Izvršilec plesalkine oporoke je likvidiral, da bo sodišče denar izročilo materi slavne umetnice.

Peter Zgaga

IVAN BUKOVINSKI

Že lani bi se bil rad seznanil z njim, pa ni priložnost nastala.

Parkrat sem telefoniral v Mercy bolnišnico, kjer je zaposlen.

Sanje so ga rešile.

Pretekli teden bi bil moral priti v New York sloveči angleški komik Joe Jackson, ki je silno priljubljen ne le na Angleškem, marveč tudi v Ameriki, kjer ga radi poslušajo. Tudi sedaj je nameraval v Ameriko, kjer je hotel prirediti po raznih mestih celo vrsto svojih nastopov. Že si je kupil vozovnico na zrakoplovu "Hindenburg" ter bi se bil moral drugi dan odpeljati. Toda tisto noč, preden bi bil moral odpotovati z zrakoplovom, se mu je sanjalo nekaj tako strašnega, da so ga sanje docela preplašile. Sanjalo se mu je, da vidi zrakoplov zavit ves v en sam plamen. Goreči zrakoplov je padal na zemljo. Sploh je tisto noč doživel tako strašne prizore v sanjah, da je bil drugo jutro ves zmuden.

Svoje sanje je potem še tistega jutra pripovedoval svojim znancem in prijateljem, med katerimi je bil tudi uradnik kupil vozovnico za zrakoplov. Prijatelji so nato pregovorili Jacksona, da je svojo vozovnico za zrakoplov vrnil ter jo zamenjal za vozovnico na brzem parniku. To se je kaj lahko zgodilo, ker je bilo po vozovnicah na zrakoplovu toliko povpraševanja, da so bile vse razprodane.

Tako se je Jackson rešil strašne katastrofe v Lakehurst. Njegova vozovnica za zrakoplovanje veljala za kabino št. 48. Ta kabina je ležala v tistem delu zrakoplova, kjer je zgorelo nič manj kakor 10 potnikov. Torej bi bil tudi Jackson najbrže zgorel, ako ne bi ga bile sanje odvrnile od vožnje v zrakoplovu.

Advertise in "Glas Narodz"

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.55	Din. 100	Za \$ 6.50	Lir 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 12.25	Lir 200
\$ 7.20	Din. 300	\$ 20.00	Lir 500
\$ 11.70	Din. 500	\$ 27.00	Lir 1000
\$ 23.00	Din. 1000	\$ 54.00	Lir 2000
\$ 45.00	Din. 2000	\$ 108.00	Lir 4000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDBENE CENE PODVRŠENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Na izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo še boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Za vsako \$ 5. — morate poslati	\$ 5.75
\$ 10. — " " "	\$ 10.50
\$ 15. — " " "	\$ 15.25
\$ 20. — " " "	\$ 20.00
\$ 25. — " " "	\$ 24.75
\$ 30. — " " "	\$ 29.50

Projektnik dobil v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJNO SL.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Narodz"
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

VAŽNO DELAVSKO GLASOVANJE

Delavci pri Jones & Laughlin Steel so nedavno z glasovanjem odločili, da ima unija CIO edino pravico do kolektivnih pogajanj z jekarsko družbo.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvareh. Vselej naše dolgoletne skušnje vam zameremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preiskrbeli, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zapno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodisi prošnje za povratna dovoljenja, potni liste, vizeje in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo stroško.

Nedrjavljani naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje. RE-ENTRY PERMIT. trpi najmanj en mesec.

Pišite toraj takoj za brezplačna navodila in zagotavljamo vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(Travel Bureau)
216 West 18th Street
New York, N. Y.

slen, toda po bolnišnicah je pač tako, da razen zdravnikov in bolničark ne kličejo nikogar k telefonu. Letos sva se pa posem slučajno sestala.

Ivan Bukovinski, ki ga vsi čitatelji Glasa Naroda poznajo po imenu ter po njegovih pesmih in zgodbah, je star kakšnih petintrideset let, visok in koščen, bledega obraza in sanjavega pogleda. Govori umerjeno, v lepem dolenskem narečju. Njegovi predniki so bili najbrž poljske krvi, ki so se kdove kdaj in iz kakšnega vzroka priselili v Slovenjo.

Odkar je v Ameriki, si služi s trdnim delom svoj vsakdanji kruh, ves prosti čas pa posveti pisanju, rezbarjenju in vezenju. V njem je koncentrirana brezprimerna odločnost in neverjetna vztrajnost.

Stavec v tiskarni Glasa Naroda imajo njegove rokopise najraje. Nobena strojevidna se ne more postaviti z delom, ki bi, kar se ličnosti in točnosti tiče, nadkrililo Bukovinskijev rokopis.

Najraje napiše zgodbo s svinčnikom, nato pa pretvarja, pili in popravlja ipa ko se mu zdi, da je dobro, prepíše na pisalni stroj.

S pisanjem se ukvarja že nad dvajset let. Napisal je dosti lepih stvari za Keržetov "Čas" in za "Glas Narodz", pa tudi v nekaterih drugih slovenskih publikacijah sem opazil njegovo ime.

Mojster je bil v pesnitvi drobnih stvaric po narodnem motivu, pred leti je pa to opustil in je večna škoda, ker več ne pesnikuje.

Toda pisanje je samo en del njegovega zanimanja.

V neki slovenski hiši sem opazil krasno sliko, predstavljajočo jezero in par hiš ob njem.

Videl sem dobre reprodukcije Segantinijevih del, občudoval sem Groharjeve originale in moram priznati, da pokrajina, ki jo je Bukovinski s svilenimi nitmi uvezel v platno, ne zaostaja dosti za njimi.

V vsakem kvadratnem milimetru je najmanj pet raznobarnih šivov, ki se pred gledalčevimi očmi strnejo v harmonično celoto.

— Kako dolgo delaš tako reč? — sem ga vprašal.

Odvrnil mi je, da kakšnih sto večerov ali pa še več.

Ženske, ki pravijo, da znajo "štikati", naj bi se ogledale vezene naše domačega umetnika.

Pri neki priliki mi je pokazal šest inčev dolg lesen nož za odpiranje pisem. V njem so trije krogi s primernim besedilom. Krogi sestojijo iz petsto šestdesetih neizmerno drobceh delov raznobarnega lesa.

Videl sem že marsikatero umetnico, ki je pričala o vztrajnosti in potrpežljivosti umetnika, pa moram odkriti priznati, da še nikdar kaj bolj dovršenega kot je tista rezbarija Ivana Bukovinskega.

— Ja, s takimi rečmi se ukarjam — mi je povedal ob siovesu. — Ne zaradi dobička, kajti svojih del na prodajam in mi jih tudi nihče plačati ne more, pač pa iz veselja in da svoj prosti čas že vsaj kolikor toliko s pridom porabim. Pozimi bom začel tkati podobo Blejskega jezera. Če prideh prihodnje leto, ti jo bom pokazal. Zdi se mi, da se mi bo posrečila.

Te zadnje besede je tako odločno spregovoril, da vem, da mu bo delo uspelo.

Obljubil sem mu, da ga obiščem v njegovi delavnici, pa mi je bil čas prekratko odmerjen. Zato se na tem mestu prisrčno poslavljam od njega.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

K. RIHAR:

JUDEŽEVO DREVO

Čudna tišina je naenkrat nastala v gozdu pod Golgato. Vitke palme, košate pinije, temnozeleno oljke in vsa druga drevesa, ki so bila tam, so v prečudni grozi onemela.

Tedaj se je hipoma stemnile nebo, zemlja se je stresla v svojih tečajih in odprla brezdanja žrela, kakor da hoče vse pogoltniti.

Skozi mogočne krone starih dreves je zatulil vihar: "Bog je umrl, Bog je umrl!" V vrhovih dreves je zajočalo in zajokalo.

"Boga so pribili na križ Boga so pribili na križ!"

Skozi vihar in skozi tresk bliskov, skozi grmenje in tuljenje sproščenih, strašnih sil narave, se je prerilo do gozda samotno bitje, nesoč v svoji duši še vse strašnejši vihar, zavest nepopravljive krivde, glas pekoče vesti nad izdajstvom Najsvetejšega.

Poln črnega obupa, v grozi se zakrivajoč v temen plašč, je prišel Judež v gozd, da napravi konec bednemu življenju, pogasi pekoči ogenj v prsih in umiri glas vesti.

Drevesa so se nevoljno zagnala, ko je samomorilec izvlekel izpod plašča vrv in napravil zanko.

"Gorje mu, gorje tistemu, kdor mu pomaga k smrti!" je mogočno zapretila visoka palma.

In vsa drevesa so v znak soglasja pripognila svoje krone in jezno završala.

Ko je Judež iskal primerno drevo, so ga veje bile v obraz in se mu izmikale. Na koncu se mu je vendar posrečilo, da je vrgel vrv čez vejo neke košate pinije.

Srdito je stresla pinija mogočno deblo in rrsk rrrsk, se je odlomila veja.

Nato je poskusil pri oljki, cipresi, in vseh ostalih drevesih, toda povsod brez uspeha, nobeno drevo ga ni hotelo nositi. Kakor hitro je vrgel zanko čez eno od njihovih vej, že so se zaporedoma, kakor na višje povelje lomile.

Ob koncu gozda je stala lepa vrba. Tedaj je bila še eno najlepših dreves, z vitkim krasnim deblom. Nežne, gibke veje so lahko podrtjevale in vsa drevesa so se ozrla vanjo, ko je končno Judež nameril svoje korake proti njej.

"Izobčimo te iz svoje srede, ne boš nam več tovarišica in prekleta bodi na vekov veke, če ga sprejmeš, ko smo ga vsa druga drevesa odklonila," je zavpila najbližja cipresa.

Saj menda tudi Judež ni imel dosti upanja več, da ga bodo nosile te šibke veje, zato je okleval, preden je poskusil svojo srečo še pri vrbi.

Vrbi pa se je ubogo človeško bitje, ki je zaman iskalo smrti in pozabe, zasmililo in njene veje so vzdružale samomorileca.

Za kazen so jo drevesa zavredno izključila iz svoje srede, njo izdajalko, ki je nosila izdajaleca.

Naj bo z njim obsojena in prekleta!

Tako se dandanes vrba sameva, daleč od drugih dreves. Žalostna, s povešenimi listi stoji ob močvirjih in majhnih potokih ter obiskuje svoj greh, svoje nepremišljeno in nepravoumno usmiljenje.

Ptice se je izogibajo in nočejo več gnezditi v njenih vejah, njeno deblo je izmaličeno in brez lepote. V mraku je kakor strašen razbojnik, in za poznol popotnik, ki jo v medlem svitu mesečine zagleda, se v velikem loku izogne samotnemu, vase zgrbljenemu drevesu.

Kislo zelje slovanska jed.

Sočivje je menda blizu toliko staro kakor je star človeški rod. V najstarejših švicarskih izkopanih, kjer so izkopali stare stavbe na koleh, so našli že ostanke semen raznega sočivja. Iz tega moremo z vsoto gotovostjo sklepati, da so že pred dobrimi 4000 leti ljudje poznali sočivje, ga gojili in uživali. Zlasti velja to za grah, korenje in pestinako.

V bronasti dobi se že kažejo sledovi leče in pozneje boba. Pač pa so kmalu nato Rimljani začeli uvajati v naše kraje nekaj finejšega sočivja, pač zato, ker je bilo vrtnarstvo med Rimljani bolj razvito. Rimsko vrtnarstvo je kmalu vplivalo tudi na naše kraje, tako da so Rimljani kmalu svoje sočivje pridobivali v severnih krajih. Saj so na primer redkev vozili iz severnih krajev, kjer raste redkev tako velika "kakor noverojeni otroci". Rimske vojaške kolonije so seveda mnogo semen prinesle k nam, kjer so danes domača jed.

Nekateri stari narodi, ki so dotlej živeli bolj divje in nomadsko življenje, so se le nerad lotili uživanja zelenjave in sočivja. Zlasti stari Germani so najrajši jedli meso, med tem ko so Slovani bili bolj poljedelci ter bolj vajeni rastlinske hrane. Nemce so njihovi vladarji s silo morali primorati, da so n. pr. začeli gojiti zelenjavo.

Mnogo so razvoju sočivne kulture v naših krajih pripomogli samostani, ki so se morali postiti ter so bili zaradi tega

toliko dni v letu prisiljeni uživati rastlinsko hrano. Zlasti razne vrste zelja so bila v samostanih poleg solate močno priljubljena postna jed. Zato se je tudi vrtnarstvo krepko razvijalo povsod tam, kjer so se naselili samostani.

Beluše ali šparglje so poznali že stari Egipčani. To nam dokazujejo stare egiptске risbe, katere so odkrili. Na Grškem so špargljeve poganjke nosili kakor nekatere amulete. Zlasti pa so gojili beluše Grki v spodnji Italiji. To nam pripoveduje že latinski pisatelj Kato starejši 200 let pred Kristusovim rojstvom. Da so tudi Rimljani cesarske dobe močno cenili beluše, nam pričajo pompejske stenske slike, ki nam kot tihožitje kažejo poleg drugih dobrih jedil tudi beluše. Tako vidimo na tistih slikah v povezave povezane čebulce, redkev, repo in majhne bučke. Zato pa se v srednjem veku beluši niso mogli uveljaviti ter so še v 17. stoletju imeli to rastlino samo za zdravilo. Šele v 18. stoletju se je ta rastlina splošno razširila.

Špinačo so v Evropo prinesli Arabci. Kakor se zdi, so jo že v starem veku gojili Perzijani. Grki in Rimljani pa je takrat še niso poznali. Pod imenom "isfanač" so jo Arabci prvič prinesli na Španjo. Toda že leta 1351 je prvič pisano o njej. Takrat jo namreč imenujejo postno jed menihov. Sicer pa je bila v naših krajih še v 16. stoletju neznana rastlina in

"GLAS NARODA"

pošljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

neznana jed.

Tudi cvetača ali karfijola je šele proti koncu 16. stoletja prišla iz Levanta v Italijo in v 17. stoletju od tam v naše kraje. Ko se je v naših krajih razširila, so jo imenovali "prečudno dobro jed." To je brez dvoma ostala še dandanes.

Zelje najrazličnejših vrst so poznali in ga čislali že Grki, dasi ga menda Egipčani niso poznali. Zelo so čislali zelje Rimljani in Kato ga cenil kakor najboljšo sočivje, katero človek lahko uživa sirovo ali kuhano. V cesarski dobi pa so starejši možje mislili, da se bliža prepad rimskega cesarstva, ker mladina ni hotela več uživati zelja. Ta prepad je res prihajal zaradi razvajane mladine.

Zelje so potem cenili kot dobro jed ves srednji vek. Kdor je jedel zelje, je veljal za močnega in nepremagljivega junaka. Zlasti pa je kmalu zaslovelo kislo zelje, katero pa so zanesli v naše kraje Slovani. In šele v 17. stoletju so se Nemci od Slovanov začeli učiti delati in uživati kislo zelje. Toda še dandanes so Slovani, zlasti pa Slovenci pravi mojstri za pripravljanje kislega zelja. Nihče nas doslej v tem oziru ni prekosil.

MNOŽICE MAJSKIH HROŠČEV.

Iz Linca poročajo, da se je tamkaj okoli prikazala velika množica majskih hroščev, ki jih je toliko, da so morali na pomoč zoper nje poklicati celo vojaštvo. 300 vojakov in več tisoč solarjev je na delu, da bi vsaj nekoliko ugonobili to strašno zalego. Najbolj sta prizadeti občini Leonding in Hoerschling. Tukaj je toliko hroščev, da bi si človek tega niti misliti ne mogel. Veliki javori so tako objedeni, da so videti docela goli. Hrošči pa vise na ognjenih vejah kakor velikanski rjavi grozdi. Pota in ceste so kar pokrite s pohojenimi hrošči. Ponekod je teh živali toliko na tleh, da se tla nič več ne vidijo izpod te rjave in mastne plasti. Čudno je, da je že pred 4 leti bilo hroščev v občini Leonding posebno veliko. Morda so jih takrat premalo zatirali, da so se sedaj tako zaradili.

KNJIGARNA "GLAS NARODA" 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Znanstveni in Poučni Spisi

- AHN'S NEW AMERICAN INTERPRETER. — Trda vez. 279 strani. Cena 1.40
Učna knjiga za Nemce in za one, ki so nemške zmožni.
NAŠE ŠKODLJIVE ŽIVALI v PODOBI in BESEDI. Opisal Fran Erjavec, 224 strani. Broš. .40
SANJSKA KNJIGA. 8 slikami, 100 strani. Cena .60
OB 50-LETNICI DR. JANEZA EV. KREKA — 94 strani. Cena 25
Napisano v spomin možu, ki je prvi med nami uspešno propagiral veliko idejo jugoslovanstva.
OBRTNO KNJIGOVODSTVO. 258 strani. Vez. .250
Knjiga je namenjena v prvi vrsti za stavbno, umetno in strojno ključavničarstvo ter železolarstvo.
ODKRITJE AMERIKE, spisal H. MAJAR. Trije deli: 162, 141, 133 strani. Cena mekko vez. .50
Cena vezane .60
Poljuden in natančen opis odkritja novega sveta. Spis se čita kakor zanimiva povest ter je sestavljen po najboljših virih.
PRAVILA ZA OLJKO. 142 strani. Cena 65
Nasveti in navodila, kako se je treba obnašati v družbi.
PROBLEMI SODOBNE FILOZOFIJE
Spisal dr. F. Veber. 341 strani. Cena 70
Knjigo topio priporočamo vsakomur, ki se hoče seznaniti z glavnimi črtami sodobne filozofije.
RUSKI REALIZEM. Spisal dr. Ivan Prijatelj. 413 strani. Cena 1.50
V knjigi so opisani predhodniki in idejni utemeljitelji te svojevrstne ruske struje.
SLOVENSKA KUJARICA. S. M. T. Kalinšek. OSMO POMNOŽENA IZDAJA. 728 strani. lepo trdo vezana. Cena 6.—
STANLEY V AFRIKI. 122 strani. Cena 50
Doživljaji slavnega raziskovalca, ki te prvi raziskal "črni kontinent".
SPOMINI. (Spisal Jože Lavtžar.) 243 strani. Cena 1.50
V tej knjigi očaja naš znani potopilec župnik Lavtžar spomine na svoja brezštevilna potovanja.
SPLOŠNI POUK, KO OBDELOVATI IN IZBOLJŠATI POLJE, TRAVNIKE IN VRTOVE
Cena broš. 50
SVETO PISMO STAREGA IN NOVEGA ZAKONA. 709 in 233 strani. Trda vez. Cena 3.—
SLOVENSKA KUJARICA, spisala S. M. Felcica Kalinšek. OSMO POMNOŽENA IZDAJA. — Obsega 728 strani, slike. Cena trdo vezano 6.—
SPRETNJA KUJARICA. 248 strani. Vezana. Cena 1.45
V knjigi je nad šeststo najvažnejših kuharskih navodil.
UMNI KMETOVALEC. Spisal Franc Povše. Cena broš. 50
UVOD V FILOZOFIJO. Spisal dr. Franc Veber. 352 strani. Cena 1.50
VOŠČILNA KNJŽICA. 93 strani. Cena 50
Zbirka voščilnih listov in pesmic k godovom, novemu letu in drugim prilikam.
VOJNA Z JUGURTO. 123 strani. Cena 50
VALENTINA VODNIKA IZBRANI SPISL. — 100 strani. Cena 30
VALENTIN VODNIK SVOJEMU NARODU. — 48 strani. Cena 25
V prvi knjigi so pesmi in basni, dočim ga nam je v drugi knjigi predstavil Vodnika dr. Ivan Pregelj kot pesnika, zgodovinarja, govornika, glasbenika in častnikarja.
VODNIKOVA PRATIKA za leta 1927. 128 str. Cena 50
Zbirka zanimivih spisov, ki so trajnega pomena.
VODNIKI IN PREROKI. 128 strani. Cena 60
Knjiga je izšla v založbi Vodnikove družbe ter vsebuje življenjepisne mož. ki so s svojim delom privedli slovenski narod iz suženjstva v svobodo.
ZANSTVENA KNJŽNICA, 78 strani. Cena . . . 35
Zanimivosti iz ruske zgodovine in natančen opis vojaške republike zaporoških kozakov.
ZDRAVILNA ŽELIŠČA. 62 strani. Cena 40
V knjizi najdeš v lepem redu omenjeno vse, kar potrebuješ, da si ohraniš in popraviš svoje zdravje.
ZGODOVINA UMETNOSTI PRI SLOVENCIH, SRBIH IN HRVATIH. 137 strani. Cena 1.90
Znamenito delo našega znanega umetnostnega zgodovinarja Josipa Malca. V knjigi je 67 krasnih slik.
ZDRAVJE MLADIH. 147 strani. Cena 1.25
Higijena doma in v šoli. Opis bolezni pri mladini.

DESETLETNICA LINDBERGHOVEGA POLETA IZ NEW YORKA V PARIZ

20. maja, 1927 je do tedaj skoro nepoznani pilot poštnege aeroplana Charles A. Lindbergh ob 8 jutraj odletel s Curtis letališča v New Yorku proti Parizu. 33 ur pozneje se je njegov aeroplan vstavil na Le Bourget letališču v Parizu, preletevši 3610 milj. Na sliki je Lindbergh s svojim letalom "Spirit of St. Louis", na desni strani pa je velika množica, ki je letaleca pozdravila na pariškem letališču.

Uboga mala Veša

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. W.

25

Prepričevalno zvane Horstove besede in ravno tako ga gleda z zametno črnimi Otilijinimi očmi, da mu smeje reče: "Dobro, tedaj pa zaupam to veliko stvar na porcelan, za katero imam vedno veliko slabost. Koliko vama morem dati nanj?"

Dr. Gilman je bil drugače dober poznavalec ljudi, toda do sedaj Horsta še ni mogel dovolj spoznati, četudi ga je pred njim svaril nek tih občutek. Ne da bi čakal na Horstov odgovor, mu po kratkem premisleku izroči šest sto mark.

"To bo mislim, zadostovalo!" Tisoč mark bi bilo za veseljaka preveč! Službeno mu dr. Gilman napiše zadolžnico.

"Kdaj pa odpotujete, gospod baron?" "Kakor hitro mogoče, gospod doktor. Mislim pojutrišnjem," odgovori Horst, medtem ko spravlja bankovce v svojo listnico.

"Potem pa prosim, izročite vaši gospej sestri moje iskrene pozdrave," pravi dr. Gilman v slovo. "Gotovo bo vesela vašega obiska."

Horst obstoji. "Mogoče bi Otilijo še bolj veselilo, ako bi jo vi enkrat obiskali v njenem zimskem bivališču, gospod doktor."

Dr. Gilman napne ušesa — kaj je to? Ostro pogleda Horsta.

"Ne razumem vas, gospod baron."

"Ne, gospod doktor? Mislim, vaše prijateljstvo do moje sestre, ki ga zelo cenim; to prijateljstvo je razumljiv povod za vaše potovanje v Kitzbuechel."

"To presoditi, gospod baron, prosim, prepustite meni," odgovori dr. Gilman ostro.

Kaj se je upal reči ta poba, ki je svoje besede spremljal s tako nesramno pomembnim nasmehom, da bi ga najraje zlasal. Toda Gilman obzdrži svoj mir in se kaže brezbrzižnega, da vidi, kako daleč bo šla Horstova vednost in drznost. Da "vednost!" Nekaj je moral izvedeti, ali je bila ljubljena gospa neprevidna?

Sedaj je na jasnem — zato ga je baron Horst Froberg obiskal in ga prosil za posojilo, ki ni bilo nič drugega kot prikrito izsiljevanje, kot si mora sedaj priznati.

"Moja sestra v svojem zakonu ni srečna! Saj ni nič čudnega! Ta odločna, življenja žejna žena in suhoparni urdnik nista pravi par! Potem ni čudno, če — —" Horst preneha, kot bi iskal besede.

"Torej, če —? Zakaj ne poveste naprej, gospod baron?" vpraša Gilman in ga ostro gleda v oči.

Horst s pomenčnim nasmehom nekoliko dvigne desno roko in pravi:

"Za Boga, gospod doktor, človek mora vendar imeti kaj razuma."

V Gilmanu se kuha jeza; toda tega ne pokaže. Hladno reče. "Da, gospod baron! Toda ne za prikrito podlosti, ki služijo zausničilo!"

Gilman se vzravna in pravi: "Prosim, mislite si, da sem vas oklofotal!"

Horst vskipi. Tega ni pričakoval. Gilman ga hladno pogleda.

"Prosim?"

"Vam pa res ni treba tako visoko sedeti na konju, gospod doktor! Ako svojemu svaku povem, kar sem opazil — —"

"Prosim, nič vam ni na potu!" Pogleda na uro. "Moj čas je kratek, gospod baron Froberg."

Ne da bi Horst opazil, pritiska na električni gumb na svoji pisalni mizi in v sobo stopi starejši pisarniški uradnik s kupom listin. Uradnik je že vedel: z dvakratnim vonenjem se je hotel odvetnik rešiti nadležnega obiskovalca. Stari uradnik se opravi in predloži Gilmanu listine.

Baronu Frobergu ne preostane drugega, kot da odide, notranje zadovoljen, da je bil z vstopom tretjega razgovora končan in da sedaj tudi nima več nikake priložnosti vrniti posojenega denarja, kar bi po postavi častj moral storiti.

Tudi dr. Gilman je zadovoljen, da se ta razgovor ni nadaljeval. Brat gospe Otilije je bil zelo nevaren izsiljevalec, brez kake časti, drugače bi na ponudne klofute drugače odgovoril. Ako bi se Gilman le malo pokazal siabega, omahljivega, bi ga Horst imel v svojih rokah.

Prav nič dolgo mu ni treba premišljevat, da bi se rešil še nadaljnih neprijetnosti: konec z gospo Otilijo. In čudno: pri tej misli čuti olajšanje. Otilijina odsotnost je samo uvod do ločitve in kadar se vrne, ga ne bo več videla!

Po kratkem premisleku je bil narejen njegov sklep. Eno leto, dve leti odsotnosti zadostuje človeku, da marsikaj pozabi.

Ko se ga enkrat oprime ta misel, nikakor ne odlašaja, da jo izvrši. Poznan je bil da zelo rad potuje. Zato njegova dolga odsotnost njegovih prijateljev ne bo preveč presenetila.

Pogosto se mu je že pojavilo kesanje zaradi prijatelja, toda vedno se je tolažil: "Saj mu ne vzameš ničesar."

Še nikdar se ni v srečen zakon vsiljeval kot kalilec miru in tukaj bi se lotil prav nazadnje! Toda gospa mu je bila zelo naklonjena in njeno popisovanje njenega zakona mu je povedalo, da ta zakon ni bil več zakon in da si more zato prihraniti vsak očitek.

Počitnice gospe Otilije so se bližale koncu. Nekaj dni pred svojim odhodom drži v rokah pismo svojega moža, ki jo zelo preseneti, kajti proti koncu je pisal Ludvik. — "Sedaj pa nekaj novega, kar Te bo zanimalo: našega prijatelja Gilmana je naenkrat prijelo veselje potovati. Večerja je odpotoval v Bremen in se bo prihodnji teden odpeljal v New York. V njegovem potnem načrtu je tudi Kalifornija. Natančno še ni vsega določil: pri tem se ravna po svojem prijatelju, ki ga je nagovoril za to potovanje. Koliko časa bo odsoten, še tudi ni določeno; na vsak način pa bo izostal naj eno leto. Seveda imam jaz zaradi tega mnogo več dela; toda finančno ne bo moja izguba. In če imam več dela, se ne pritožujem — ravno nasprotno: ne bom imel časa misliti na svojo veliko bolečino."

"Gilman Te pozdravlja. In Ti bo, kot pravi, še sam pisal nekaj poslovnih vrstic — —"

PREMOGARJI NA STAVKI

Na sliki vidimo del 500 stavkarjev v rudniku Superior Coal Company v Wilsonville, Ill. Zastavkali so, da prisilijo družbo, da jih zaposli v drugem rudniku, ako je en rudnik prenehal obratovati.

Kitajska šola in njeni učenci

Kakšna je kitajska šola, nam na zanimiv način opisuje slovenski misijonar Andrej Majcen iz Yunanfuja, kjer deluje tudi dobro znani misijonar Joško Kerec.

"O kitajski šoli ste že slišali," začneja misijonar. "Menda vas je tudi učitelj v ljudski šoli zmerjal, da razgrajate, kakor bi bili v kitajski šoli. Ta očitek je pa sedaj za kitajsko šolo že neupravičen, kajti mladi kitajski rod je že prinesel nove ideje iz Evrope, posebno pa še iz Amerike. Posebno važnost polagajo na samovzgojo in delovno šolo. Naj vam na kratko opišem potek enega dne.

Pred učno uro se zberejo vsi gojenci na dvorišču. Eden izmed njih potegne na visok drog državno zastavo, vsi gojenci jo nato po vojaško pozdravijo in zapojejo državno himno. Nato se začne zdravstvene telovadne vaje, ki trajajo približno četrt ure. Po kratkem odmoru se zopet postavijo v vrste. Vsak razred si izbere svojega generala in podgenerala. Njegova dolžnost je, da urvdi vrsto, prešteje gojence, pelje učence v razred, zapisuje

abscedo je državna oblast predpisala, pa se še ne more udomačiti. Obiskovanje šole — vsaj dejansko — še ni obvezno, zato je število takih, ki znajo brati, še zelo majhno. Naša šola tudi v tem oziru opravlja veliko kulturno delo. Velike sitnosti pa imamo z učnimi knjigami, ki so polne materialističnih, brezverskih, darvinističnih in drugih veri sovražnih naukov. Ker so knjige od državne oblasti prepisane, jih moramo tudi mi uporabljati. Gospod Kerec se veliko trudi, da s krepkimi dokazi pobija zmoto in vodi učence iz teme zmot k luči resnice. Posebno radi pogrevajo tudi na Kitajskem že zastareli nauk, da se je človek razvil iz opice. Zadnjič pa se je gospod Kerec lotil tudi tega vprašanja in je z znanstvenimi in verskimi dokazi pobijal zablodo. Vsi so z zanimanjem sledili izvajanjem in nu ob koncu s krepki mposkanjem odobraval, zatrjujoč, da ne morejo priznati, da bi bili njihovi predniki opice.

Vsak teden je predpisana tudi tako imenovana državna ura. Najprej se trikrat globoko priklonijo sliki očeta domovine Sunjacena, nato pa recitirajo njegovo oporočo. Zatem sledi večmisljeni molk, da premišlujejo njegovo poslednjo voljo. Potem pa nastopijo razni govorniki, katerim se vedno vsi pred govorom in po govoru priklonijo. Ravnatelj šole daje ob tej priliki tudi razna navodila, oziroma opominja in graja.

Ob pol enajstih je pouk končan, kajti od desetih do enajstih je na Kitajskem čas kosila. Večina gojencev sploh ne pozna zajtrka, drugi pa imajo le skodelico riže. Zajtrk in kosilo imajo torej od desetih do enajstih, večerjo pa okoli starih popoldne. Vidite, da so zelo skromni, toda zato pa tudi bolj slabotni in manj odporni proti boleznim. Da bi otrok v šoli nič ne imel v ustih, bi bilo proti njegovi naravi, zato pa — kakor je pač letni čas — pri našajo s seboj sadje, luščijo bučno in drugo seme, grizejo suh bob ali surovo korenje, žvečijo koruznico ali sladkorno trstiko itd. Ko je pouk končan in preden odidejo domov, se učenci zopet postavijo v dveh nasproti si stoječih vrstah, se po vojaško pozdravijo in si žele "čaj hvej" — nasvidenje. Potem hite vsak na svoj dom.

Vsekakor tu opisana šola bolj malo soglašaja s predstavo, ki jo navadno imamo "o kitajski šoli." Razumljivo, saj je Yunanfu glavno mesto velike province in je že kolikor toliko civilizirano. Po deželi pa imajo misijonarji s svojimi učenci drugačne težave.

NEKAJ SPLOŠNIH POJASNIL GLEDE POTOVANJA V STARI KRAJ

Iz pism, ki jih dobimo od rojakov, opazimo, da so še precej v nejasnosti glede potovanja. Večina onih, ki se hotijo pridružiti temu ali onemu izletu, misli, da se morajo z isto grupo tudi vrniti. To ni pravilno. Izlete se pripravijo samo za tja in sicer zato, da imajo rojalji priliko potovati skupno tja in imajo s tem več zabave. Za nazaj si pa vsak sam uredi, kdaj je zanj najbolj pripravno. Vsaka karta velja za dve leti, pa še več, če je potrebno. Torej ima vsak izletnik čeli dve leti časa za ostati v domovini. Dalje ni potrebno, da bi se vrnil z istim parnikom, ampak si sam izbere parnik, s katerim se hoče vrniti. Če je pa slučajno razlika v ceni, pa seveda dobi povrnjeno ali, obratno, doplača, če izbere parnik, na katerem stane vožnja več. Zahteva se samo, da izbere parnik od iste parobrodne družbe kot je bil parnik, s katerim je potoval tja.

Ameriški državljeni dobe polne liste za dve leti, nedržavljeni pa dobe polni list samo za eno leto, torej se morajo v tem času vrniti. Nedržavljeni morajo pa obenem imeti tudi povratno dovoljenje, ki se izda tudi samo za eno leto. Pa tudi ti potniki imajo priliko, da si svoje polne liste podaljšajo in ravnatočno povratno dovoljenje, če imajo za to zadostne vzroke.

Vsi oni, ki so namenjeni letos potovati v stari kraj, naj si tako! zajamčijo prostore, da ne bo prepozno. Za mesec junij in julij so že skoro vsi prostori oddani.

Na parnikih, ki so debelo tiskani, se vrše izleti v domovino pod vodstvom izkušenega spremljevalca.

KRETANJE PARNIKOV - SHIP NEWS

- 9. Junija: Queen Mary v Cherbourg
- 10. Junija: Bremen v Bremen
- 12. Junija: Champlain v Havre; Conte di Savoia v Genoa
- 16. Junija: Manhattan v Havre; Aquitania v Cherbourg; Normandie v Havre
- 18. Junija: Europa v Bremen
- 19. Junija: Ile de France v Havre; BERENGARIA v CHERBOURG; Saturnia v Trst
- 23. Junija: Queen Mary v Cherbourg
- 23. Junija: Rex v Genoa
- 25. Junija: Bremen v Bremen; Lafayette v Havre
- 25. Junija: NORMANDIE v HAVRE; AQUITANIA v CHERBOURG; Washington v Havre
- 27. Junija: Conte di Savoia v Genoa; Berengaria v Cherbourg; Champlain v Havre
- 6. Julija: Europa v Bremen
- 7. Julija: Queen Mary v Cherbourg
- 9. Ile de France v Havre
- 10. Julija: Vulcania v Trst
- 14. Julija: Normandie v Havre; Aquitania v Cherbourg; Manhattan v Havre
- 17. Rex v Genoa
- Bremen v Bremen
- 21. Julija: Berengaria v Cherbourg
- 23. Julija: EUROPA v BREMEN
- 24. Julija: Saturnia v Trst; Champlain v Havre
- 25. Julija: Washington v Havre; Queen Mary v Cherbourg
- 29. Julija: Ile de France v Havre
- 31. Julija: Conte di Savoia v Genoa
- 3. avgusta: Bremen v Bremen
- 4. avgusta: Aquitania v Cherbourg; Normandie v Havre
- 6. avgusta: De Grasse v Havre
- 7. avgusta: Rex v Genoa
- 10. avgusta: Europa v Bremen
- 11. avgusta: Queen Mary v Cherbourg
- 14. avgusta: Vulcania v Trst; Champlain v Havre
- 18. avgusta: Normandie v Havre; Aquitania v Cherbourg
- 19. avgusta: Bremen v Bremen
- 21. avgusta: Paris v Havre; Conte di Savoia v Genoa; Berengaria v Cherbourg
- 24. avgusta: Roma v Genoa
- 25. avgusta: Queen Mary v Cherbourg
- 26. avgusta: Ile de France v Havre; Europa v Bremen
- 28. avgusta: Lafayette v Havre; Saturnia v Trst

Za vsa pojasnila glede potnih listov, cen in drugih podrobnosti se obrnite na

POTNIŠKI ODDELEK

"GLAS NARODA"

216 W. 18th St., New York

Posebno naj hite oni, ki nameravajo potovati meseca junija ali julija, kajti za ta dva meseca so na vseh parnikih skoro že vse kabine oddane.

RDEČI MILIJONARJI

Kakor poročajo iz Rige, je sedaj v sovjetski Rusiji na podlagi uradnih podatkov precej bogatašev, ki imajo več kakor en milijon rubljev premoženja ter morajo od tega bogastva plačevati še poseben davek. V davčnem seznamu sovjetskih milijonarjev so med drugimi tudi tale imena: Morozov, iznajditelj na vojaškotehničnem področju, letalski graditelj profesoar Tupolov, kemik Goldenstein, pisatelj Ilija Ehrenburg, Leninova vdova itd.

Ti rdeči milijonarji imajo svoje avtomobile, svoje vile ter celo svoja letala. Po večini so ožji prijatelji vsemogóčnega Stalina.

KAKO JE ŽENSKA NASTALA.

V angleškem listu "News Chronicle" beremo tole indsko legendo, ki pripoveduje, kako je bila ustvarjena ženska:

Indski bog Tvari je ustvaril svet. Ko je hotel ustvariti še žensko, je videl, da je porabil že vse stvarilniško gradivo. Zaradi tega se je globoko zamislil ter nato tole storil: Vzel je okroglost meseca, opozko krevljuljo kače, srčkano vijugo ovičjalke, svetlo svetlikanje rosne

Skupno potovanje.

Nenška parobrodna družba Hamburg-American and North German Lloyd priredi s svojim velikim in majhitrejšim parnikom Europa 24. julija veliko skupno potovanje. To potovanje bo vodil družbin zastopnik Mr. S. S. Goydich, ki je pravi izvedenec v potniških zadevah in bo za potnike na potu skrbel za vse ter jim odvezl vse brige.

Potnike bo spremljal iz Bremerhavena preko Kragu, Dunaja do Budimpešte. Kdor pa bo potoval še dalje, mu bo Mr. Goydich preskrbel železniško zvezo.

Ker ravno v tem času potuje zelo mnogo Amerikancev v Evropo, so vsi parniki vedno polni. Kdor bi tedaj hotel potovati 24. julija pod spretnim vodstvom, naj si že sedaj na parniku zagotovi prostor.

VAŽNO ZA NAROČNIKE.

Poleg naslova je izvedljivo do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja je leto. Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov, Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite naročnino najkasneje nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

VEČINA TEH ZASTOPNIKOV IMA V ZALOGI TUDI KOLEDARJE IN FRATIK; ČE NE JIH PA ZA VAS NAROČE. — ZATO OBIŠČETE ZASTOPNIKA, ČE KAJ POTREBUJETE

- CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Laushin
- COLORADO: Pueblo, Peter Cullig, A. Saftič; Walsenburg, M. J. Bavak
- INDIANA: Indianapolis, Fr. Zupančič
- ILLINOIS: Chicago, J. Berčić, J. Lukanich; Cicero, J. Fabian (Chicago, Cl. urc in Illinois); Joliet, Mary Bamblich; La Salle, J. Spelich; Mascoutah, Frank Augustin; North Chicago, Joe Zelene
- MARYLAND: Kitzmiller, Fr. Vodopivec
- MICHIGAN: Detroit, L. Plankar
- MINNESOTA: Chisholm, Frank Gouze; Ely, Jos. J. Peshel; Eveleth, Louis Gouze; Gilbert, Louis Vessel; Hibbing, Jos. Porše; Virginia, Frank Hrvatic
- MONTANA: Roundup, M. M. Panjan; Washoe, L. Champa
- NEBRASKA: Omaha, P. Broderick
- NEW YORK: Gowanda, Karl Straiha; Little Falls, Frank Maslo
- OHIO: Barberton, Frank Troms; Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik; John Slapnik; Girard, Anton Nazode; Lorain, Louis Balant, John Krvoše; Youngstown, Anton Kikelj
- OREGON: Oregon City, Ore. J. Koblar
- PENNSYLVANIA: Bessemer, John Jevnikar; Broughton, Anton Ipavec; Conemaugh, J. Brezovec; Coverdale in okolica, Mrs. Ivana Rupnik; Export, Louis Supančič; Farrell, Jerry Okorn; Forest City, Math Kamin; Greensburg, Frank Novak; Johnstown, John Polants; Krays, Ant. Tauzelj; Luzerne, Frank Balloch; Midway, John Zust; Pittsburgh in okolica, J. Pogačar in Philip Progar
- STEELTON, A. Hren; Turtle Creek, Fr. Schifrer; West Newton, Joseph Jovan
- WISCONSIN: Milwaukee, West Allis, Fr. Štak; Sheboygan, Joseph Kakeč
- WYOMING: Rock Springs, Louis Tanchar; Diamondville, Joe Rolich

Vsak zastopnik trda potrčilo za sveto, katero je prejel. Zastopnike tople priporočamo. UPRAVA "GLAS NARODA"

ADVERTISE in "GLAS NARODA"